

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**СИЛАБУС ВИБІРКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
«ТЕОРІЯ КОМУНІКАЦІЇ»**

Мова навчання – *українська*

Шифр та найменування галузі знань *03 Гуманітарні науки*

Код та найменування спеціальності *035 Філологія*

Освітньо-професійна програма *Філологія*

Ступінь вищої освіти *бакалавр*

Затверджено на засіданні

Методичної Ради зі спеціальності *035 Філологія*

«05 » 2024 р. протокол № 1

Реєстраційний номер в навчальному відділі

K07-77/2024-25

1. Загальна інформація

[української та іноземної філології](#)

Кафедра:

Викладач:

Лупол Алла Вікторівна, ст. викладач кафедри української та іноземної філології, кандидат філологічних наук.

Контакти:

[Профайл](#)

alika050179@gmail.com

**Освітній компонент викладається на четвертому курсі у 1 семестрі (денна форма)
Кількість кредитів - 3 , годин – 90**

Аудиторні заняття, годин:	Всього	лекції	лабораторні	практичні
	денна форма	30	14	-
заочна форма				
Самостійна робота, годин	60			

[Розклад занять](#)

2. Анотація освітнього компонента

Освітній компонент (ОК) «Теорія комунікації»

Завдання освітнього компонента – допомогти здобувачам оволодіти теоретичними знаннями в галузі теорії комунікації та навичок практичної участі в різних типах соціальних комунікацій, сформуванню знання щодо історії виникнення та розвитку теорії комунікації; сформуванню навички практичного застосування методів, інструментів, типів, каналів та засобів комунікації; надати необхідну теоретичну та практичну базу задля встановлення і підтримки комунікативних зв'язків, між державою та суспільством, між людиною та світом, між державами та культурами.

У результаті вивчення освітнього компонента здобувач освіти повинен

знати: тлумачення поняття «комунікативний процес» та його складників; види, аспекти, сфери та функції комунікації; фактори контакту у вербальній комунікації – комунікативний кодекс; принципи, які регулюють взаємне порозуміння між мовцями; закономірність обміну комунікантами інформацією у процесі вербальної взаємодії.

вміти: користуватись інформацією щодо особливостей використання мови як коду і шляхів підвищення ефективності спілкування рідною та іноземними мовами; розуміти мову як соціально-психологічний феномен; аналізувати дискурс як соціальну інтеракцію, структуру та процес; засвоєння знань про інституційні види дискурсу та їхні особливості; користуватись системою знань про особливості функціонування мовних ресурсів у дискурсі.

3. Мета освітнього компонента

Метою викладання освітнього компонента є оволодіння знаннями з теоретичних основ комунікативної науки, вивчення основних моделей комунікацій, методики та методології комунікативних технологій, формування навичок багатоаспектного застосування комунікативного інструментарію в різних комунікативних ситуаціях; визначення ролі комунікативної компетентності (сукупність умінь, знань, навичок), необхідної в сфері спілкування фахівців, які працюють у соціальній системі "людина-

людина".

Освітній компонент (ОК) «Теорія комунікації» покликаний підготувати знавців організаційної культури, які розуміють успішну комунікацію як запоруку успіху й платформу для реалізації продуктивних ділових взаємин.

Вивчення освітнього компонента сприятиме особистісному зростанню здобувачів, підвищенню їхньої фахової та мовленнєвої культури; дасть знання про основні теоретичні концепції комунікативних процесів, характеристики перспективних моделей комунікації та комунікативних технологій та вміння визначати доцільність застосування комунікативних технологій в різних соціальних ситуаціях, будувати прогностичні моделі міжнародної комунікації, аналізувати результати комунікативних кампаній.

4. Компетентності та програмні результати навчання

У результаті вивчення освітнього компонента «ТЕОРІЯ КОМУНІКАЦІЇ» здобувач вищої освіти отримує наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в [Стандарті вищої освіти за спеціальністю 035 "Філологія"](#) та [Освітньо-професійній програмі "Філологія"](#) підготовки бакалаврів.

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

- 1) Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ
- 2) Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні
- 3) Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється).
- 4) Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.
- 6) Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
- 8) Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
- 9) Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.
- 11) Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.
- 12) Здатність до організації ділової комунікації.

Програмні результати навчання

1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.
14. Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному,

нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

5. Інформаційний обсяг освітнього компонента

5.1 Перелік лекційних завдань

Тема	Зміст теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовий модуль 1. Основи мовної комунікації			
1	Мова як засіб людського спілкування	2	-
2	Невербальні засоби спілкування	2	-
3	Шляхи становлення та розвитку терміна «комунікація»	2	-
4	Класифікація комунікативних процесів	2	-
5	Комунікативний етикет	2	-
6	Культура формально-рольової комунікації	2	-
7	Культура справочинного спілкування	2	-
Разом за ОК:		14	-

5.2 Перелік практичних робіт

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	Предмет і завдання освітнього компонента «Теорія комунікації»	2	-
2	Мовленнєвий акт і комунікативний акт. Класифікація мовленнєвих актів.	2	-
3	Повідомлення у структурі комунікативного акту.	2	-
4	Код у структурі комунікативного акту.	2	-
5	Адресант і адресат у структурі комунікативного акту.	2	-
6	Комунікативний кодекс. Принципи кооперації. Принципи увічливості. Комплексний аналіз комунікативного акту.	2	-
7	Підготуйте есе на тему «День без мобільного телефону», Дайте характеристику таких основних моделей комунікації	2	-
8	Індивідуальна творча робота.	2	-
Разом за ОК:		16	-

5.3 Перелік завдань до самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	Опрацювання лекційного матеріалу за п. 5.1.	10	-
2	Підготовка до практичних занять	10	-

3	Завдання для самостійного опрацювання. За матеріалами художньої чи навчальної літератури доберіть приклад комунікативного акту.	10	
4	Виконання індивідуальних навчальних завдань. Опрацювання короткого термінологічного словника.	30	-
Разом з дисципліни		60	-

6. Система оцінювання та вимоги

Контроль успішності навчання здобувача проводиться у формах вхідного, поточного і підсумкового контролів.

Вхідний контроль якості навчання здійснюється на початку курсу проведенням перевірки залишкових знань здобувачів за ОК, що забезпечують вивчення даного освітнього компоненту (діагностика первинних знань здобувачів).

Формами поточного контролю є:

- Модульні контрольні роботи;
- Тестування знань здобувачів з певних тем або з певних окремих питань ОК;
- Виконання і захист практичних / самостійних робіт;
- Усне опитування;
- тощо.

Підсумковий контроль – *диф. залік*

Нарахування балів:

Вид роботи, що підлягає контролю	Максимальна кількість оціночних балів	
	Денна	Заочна
Змістовий модуль 1. Культура фахового мовлення. Лексичний аспект сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні.		
Лекційний курс*	10	-
Практичні роботи*	40	-
Самостійна робота*	15	-
Тестування*/Модульна контрольна робота*	35	-
Всього	100,0	

*Є можливість визнання результатів неформальної освіти відповідно до п.2 [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в Одеському національному технологічному університеті.](#)

Критерії оцінювання програмних результатів навчання здобувачів Лекційний курс

Денна	Заочна		
9,0–10,0 балів		Лекційний курс відвідано повністю, здобувач виконав конспект лекцій, активно працював на кожній лекції	відмінно
7,0–8,0 балів		Лекційний курс відвідано повністю, здобувач виконав конспект лекцій, активно працював на більшості лекцій	дуже добре
5,0 – 6,0 балів		Лекційний курс відвідано не повністю з поважних причин, але здобувач опрацював	добре

		лекційний матеріал, виконав конспект лекцій, активно працював на більшості лекцій	
3,0 – 4,0 балів		Епізодичне відвідування лекцій, конспект лекцій виконано стисло, пасивна робота на більшості лекцій	задовільно
0 – 2,0 балів		Систематичні пропуски лекцій, конспект лекцій виконано дуже стисло, пасивна робота на лекціях	незадовільно

**Критерії оцінювання програмних результатів навчання здобувачів
Практичні роботи для денної форми навчання**

37 - 40 балів	Здобувач активно працює на практичних заняттях, відповідає без помилок або помилки незначні	відмінно
35 – 37 балів	Здобувач активно працює на практичних заняттях, відповідає, при відповідях можуть бути допущені незначні помилки	дуже добре
30 – 34 балів	Здобувач активно працює на практичних заняттях, відповіді неповні, допущені граматичні та лексичні помилки	добре
18 – 29 балів	Здобувач активно працює на практичних заняттях, відповіді незадовільні, допущені грубі граматичні та лексичні помилки	задовільно
0 -17 балів	Заняття не відпрацьовані, здобувач на більшій половині занять неактивний, або взагалі відсутній на заняттях без поважної причини	незадовільно

Самостійна робота для денної форми навчання

15 балів	Самостійна робота відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді	відмінно
10-14 балів	Самостійна робота відпрацьована та вчасно захищена, при відповіді допущені неточності	дуже добре
7 – 9 балів	Самостійна робота відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки	добре
5 – 6 балів	Самостійна робота відпрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки	задовільно
0-4 бали	Самостійна робота не відпрацьована або дані незадовільні відповіді з грубими помилками	незадовільно

35	90 - 100 % правильних відповідей	відмінно
30 -34	74 – 89% правильних відповідей	дуже добре
25 – 29	60 – 73% правильних відповідей	добре
20 – 24	35 – 59 % правильних відповідей	задовільно
0 – 19	0-35 % правильних відповідей	незадовільно

**Тестування/Модульна контрольна робота
7. Засоби діагностики успішності навчання**

Методи навчання, які використовуються у процесі проведення занять, а також самостійних робіт за ОК:

Лекційні заняття: *Словесні методи: розповідь, пояснення, бесіда, дискусія; Наочні: ілюстрація, спостереження, демонстрація; пояснювально- демонстративний метод, проблемний виклад.*

Практичні заняття: *аналіз конкретних ситуацій (проблемних, звичайних, нетипових);*

групове обговорення питання; дискусії, інтерактивні методи навчання (проблемне навчання, робота в малих групах, мозковий штурм), технології опрацювання дискусійних питань.

Самостійна робота: робота з навчально-методичними матеріалами, складання планової та звітної документації, науково-дослідна робота студентів (методи пізнання, аналогій, оцінка, ілюстрація тощо), лекційний матеріал, реферування, конспектування)

8. Інформаційні ресурси

Базові (основні):

1. Конспект лекцій з освітнього компонента "Теорія комунікації" [Текст] : для здобувачів вищої освіти ступеня "бакалавр" спец. 035 "Філологія", галузі знань 03 "Гуманітарні науки" / Г. І. Віват, А. В. Лупол; відп. за вип. О. І. Філіпенко; Каф. української та іноземної філології. — Одеса : ОНТУ, 2024. — 75 с.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ.2754596>

2. Методичні вказівки для практичних занять з освітнього компонента "Теорія комунікації" [Текст] : для здобувачів вищої освіти ступеня "бакалавр" спец. 035 "Філологія", галузі знань 03 "Гуманітарні науки" / А. В. Лупол; відп. за вип. О. І. Філіпенко; Каф. української та іноземної філології. — Одеса : ОНТУ, 2024. — 30 с.

3. Методичні вказівки для самостійної роботи з освітнього компонента "Теорія комунікації" [Текст] : для здобувачів вищої освіти ступеня "бакалавр" спец. 035 "Філологія", галузі знань 03 "Гуманітарні науки" / А. В. Лупол; відп. за вип. О. І. Філіпенко; Каф. української та іноземної філології. — Одеса : ОНТУ, 2024. — 40 с.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ.2751464>

4. Теорія масової комунікації [Електронний ресурс] : навч. посіб. / О. М. Косюк; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Ф-т філології та журналістики. — Луцьк : ВНУ ім. Лесі Українки, 2023. 301 с.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ.2744245>

5. Комунікація: я розмовляю українською [Текст] : навч. посіб. / Т. Є. Масицька, М. В. Сур'як; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. — Електрон. вид. — Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2024. — 380 с.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ.2865488>

